

طرح درس / طرح دوره: اصول و فنون مشاوره در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

اطلاعات عمومی

گروه: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت   **نام درس:** اصول و فنون مشاوره در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
تعداد واحد: 2 واحد 1 واحد نظری - 1 واحد عملی   **پیش نیاز:** ارتباط در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت
رشته: آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت   **مقطع تحصیلی:** کارشناسی ارشد   **سال تحصیلی:** 1403_1404
نیمسال: اول   **مسئول درس:** دکتر مهسا خدایاریان   **مدرس:** دکتر نوشین یوشنی - دکتر مهسا خدایاریان
روز / ساعت برگزاری جلسات: دوشنبه 8-10

مقدمه: این درس به منظور آشنا نمودن دانشجویان با عرصه مشاوره طرح ریزی شده است به نحوی که دانشجویان با بکارگیری نظریه ها، راهبردهای مشاوره ای و رعایت ملاحظات اخلاقی و قانونی بتوانند نسبت به ارائه مشاوره مؤثر توانمند گردد.

پیامدهای یادگیری: آشنا ساختن دانشجو با عرصه مشاوره در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت

هدف کلی: آشنایی فراگیر با اصول، مبانی، روشها و فنون مشاوره و کاربست آن در فعالیتهای ارتقاء سلامت

اهداف عینی	سرفصل موضوعات	حیطه اهداف آموزشی	روش تدریس	روش ارزیابی فراگیر	مدرسین	جلسه / برنامه زمانی
- اهمیت یا ضرورت انجام مشاوره در آموزش بهداشت و ارتقاء سلامت توضیح بدهد. - تاریخچه ای از پیدایش حیطه مشاوره در علم را ارائه بدهد. - تعریف مشخص و جامعی از مشاوره ارائه بدهد. - پیش شرط های مشاوره را فهرست و طبقه بندی نماید. - مهارتهای اساسی و پیشرفته در مشاوره را به تفکیک تشریح نماید.	اهمیت و کلیات اصول و فنون مشاوره	شناختی	الگوی عمومی تدریس و الگوی پیش سازمان دهنده	تشریحی	دکتر یوشنی	7/9
- رویکردهای نظری در مشاوره را توضیح داده و با هم مقایسه نماید.	تئوری های مشاوره	شناختی	الگوی عمومی تدریس و الگوی پیش سازمان دهنده	تشریحی	دکتر یوشنی	7/16

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه

7/23	دکتر یوشنی	تشریحی	الگوی عمومی تدریس و الگوی پیش سازمان دهنده	شناختی	ویژگی های مشاوره، شرایط محیطی مشاوره	- مهارتهای خرد در مشاوره را توضیح بدهد. - نیازهای خود مشاور را توضیح بدهد. - موضوعات عملی در مشاوره را تشریح نماید. - شرایط لازم برای محیط انجام مشاوره را توضیح بدهد.
7/30	دکتر یوشنی	تشریحی	الگوی عمومی تدریس و الگوی پیش سازمان دهنده	شناختی	مراحل مشاوره	- فرآیند یک جلسه مشاوره را با در نظر گرفتن اصول صحیح آن برنامه ریزی نماید. - مراحل 3 گانه مشاوره را تشریح نماید.
8/7	دکتر یوشنی	تشریحی	الگوی عمومی تدریس و الگوی پیش سازمان دهنده	شناختی	مشاوره فردی	- اصول و مبانی مشاوره فردی را توضیح بدهد.
8/14	دکتر یوشنی	تشریحی	الگوی عمومی تدریس و الگوی پیش سازمان دهنده	شناختی	مشاوره گروهی	- ارزشهای مشاوره گروهی را فهرست نماید. - چگونگی انتخاب اعضای گروه را برای مشاوره گروهی توضیح بدهد. - فرآیند تشکیل گروه را برای مشاوره گروهی تشریح نماید. - نقشهای رهبری گروه را در فرآیند مشاوره گروهی نام ببرد.
8/21	دکتر یوشنی	تشریحی	الگوی عمومی تدریس و الگوی پیش سازمان دهنده	شناختی	مشاوره و راهنمایی سلامت در گروه های جمعیتی (سالمندان، نوجوانان و جوانان، کودکان)	اصول و مبانی مشاوره و راهنمایی سلامت در گروه های جمعیتی مختلف (سالمندان، نوجوانان و جوانان، کودکان) را توضیح بدهد.
8/28	دکتر یوشنی	تشریحی	الگوی عمومی تدریس و الگوی پیش سازمان دهنده	شناختی	جنبه های اخلاقی و قانونی در مشاوره	- ملاحظات اخلاقی عمده که بر رشته مشاوره تأثیر شدید می گذارند را توضیح بدهد. - مسایل قانونی مهم که بر شغل مشاوره تأثیر می گذارند را توضیح بدهد.

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه

9/5	دکتر خدایاریان	تشریحی عملکردی	الگوی عمومی و الگوی پیش سازمان دهنده ایفای نقش	روان حرکتی عاطفی	اجرای مشاوره با روش ایفای نقش و ارزیابی فرآیند در کلاس درس	- هر کدام از دانشجویان به عنوان مشاوره و مراجع در فرآیند مشاوره فردی و گروهی به ایفای نقش پرداخته و بازخورد لازم توسط مدرس به آنها داده می شود لذا دانشجو نقش مشاور را در رویارویی با مراجع در دو نوع مشاوره (فردی و گروهی) تمرین می کند.
9/12	دکتر خدایاریان	تشریحی عملکردی	الگوی عمومی و الگوی پیش سازمان دهنده	روان حرکتی عاطفی	کار عملی (اجرا و مستندسازی مشاوره فردی توسط هر دانشجو در یکی از گروههای دلخواه)	دانشجو نقش مشاور را در رویارویی با مراجع در محیط انتخابی توسط خودش، مشاوره فردی را تمرین می کند.
9/19	دکتر خدایاریان	تشریحی عملکردی	الگوی عمومی و الگوی پیش سازمان دهنده	عاطفی روان حرکتی	کار عملی (اجرا و مستندسازی مشاوره فردی توسط هر دانشجو در یکی از گروههای دلخواه)	دانشجو نقش مشاور را در رویارویی با مراجع در محیط انتخابی توسط خودش، مشاوره فردی را تمرین می کند.
9/26	دکتر خدایاریان	تشریحی عملکردی	الگوی عمومی و الگوی پیش سازمان دهنده	عاطفی روان حرکتی	کار عملی (اجرا و مستندسازی مشاوره گروهی توسط هر دانشجو در یکی از گروههای دلخواه)	دانشجو نقش مشاور را در رویارویی با مراجع در محیط انتخابی توسط خودش، مشاوره گروهی را تمرین می کند.
10/3	دکتر خدایاریان	تشریحی عملکردی	الگوی عمومی و الگوی پیش سازمان دهنده	عاطفی روان حرکتی	کار عملی (اجرا و مستندسازی مشاوره گروهی توسط هر دانشجو در یکی از گروههای دلخواه)	دانشجو نقش مشاور را در رویارویی با مراجع در محیط انتخابی توسط خودش، مشاوره گروهی را تمرین می کند.
10/10	دکتر خدایاریان	تشریحی عملکردی	الگوی عمومی و الگوی پیش سازمان دهنده	شناختی عاطفی روان حرکتی	ارائه گزارش تحلیلی نتایج مشاوره فردی توسط دانشجویان در کلاس درس و دریافت بازخورد	گزارش تحلیلی نتایج مشاوره فردی توسط دانشجویان در کلاس درس ارائه و بازخورد اصلاحی دریافت می نمایند.
10/17	دکتر خدایاریان	تشریحی عملکردی	الگوی عمومی و الگوی پیش	شناختی	ارائه گزارش تحلیلی نتایج مشاوره گروهی توسط دانشجویان در کلاس درس و دریافت بازخورد	گزارش تحلیلی نتایج مشاوره گروهی توسط دانشجویان در کلاس درس ارائه و بازخورد اصلاحی دریافت می نمایند.

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه

			سازمان دهنده	عاطفی روان حرکتی		
به دلیل عدم حضور دانشجویان در هفته اول مهرماه جلسه جبرانی برگزار می گردد.	دکتر خدایاریان	تشریحی عملکردی	الگوی عمومی تدریس و الگوی پیش سازمان دهنده	شناختی عاطفی روان حرکتی	ارائه گزارش تحلیلی نتایج مشاوره گروهی توسط دانشجویان در کلاس درس و دریافت بازخورد	گزارش تحلیلی نتایج مشاوره گروهی توسط دانشجویان در کلاس درس ارائه و بازخورد اصلاحی دریافت می نمایند.
جبرانی	دکتر خدایاریان - دکتر یوشنی	تشریحی عملکردی				آزمون پایان ترم
					1- مشارکت در فعالیت کلاسی، مراجعه به مراکز سلامت و مشاوره جهت برنامه ریزی و اجرای مشاوره فردی و گروهی	تکالیف فراگیر
					1- میزان مشارکت دانشجویان در فعالیت های کلاسی (حضور فعال): 50 درصد 2- امتحان پایان ترم (تستی - تشریحی): 50 درصد	نحوه نمره دهی
					1. Robert Bor, Sheila Gill, Riva Miller, Amanda Evans. Counselling in: A Handbook for Practitioners and Psychotherapy. Last edition 2. Philip Burnard, Jocamplng . Counselling Skills for Health Professionals. Springer, last edition 3. Freshwater D. counseling skills for nurses, midwives and health visitors. Open University press. Last edition. 4 مشاوره مهارت های حل مساله ، آن مانور، باب مانی ، جان اسمال ، ترجمه کمالی ، نشر تی، تهران آخرین چاپ 5- اصول و مبانی مشاوره، ساموئل گلادینگ، ترجمه مهدی گنجی، تهران، نشر ساوالان، ویراست هفتم 2015، چاپ چهارم 1397. 6- مباحث بنیادی و مباحث تخصصی در مشاوره، آموزش و کاربرد مهارتهای خرد در مشاوره فردی، نوشته دیوید گلدارد، ترجمه دکتر سیمین حسینیان، چاپ بیست و چهارم ، انتشارات کمال تربیت، چاپ بیست و چهارم 1397. 7- فنون گروهی مشاوره و روان درمانی، جerald کوری، ماریان شیندر کوری، پاتریک کالاتان، مایکل راسل، ترجمه دکتر باقر ثنائی. مؤسسه انتشارات بعثت. تهران، زمستان 1395.	منابع آموزشی

مرکز مطالعات و توسعه آموزش علوم پزشکی دانشگاه